

<https://dx.doi.org/10.30510/psi.2022.310126.2458>

Designing a Strategic Model for the Development of Entrepreneurial Competencies of Students of the Comprehensive University of Applied Sciences: Educational Centers of the Comprehensive University of Applied Sciences of Guilan Province

Abstract

Today, universities compete with each other in several areas, including the dimensions of student management at the national and international levels. This study intends to review and design a strategic model for the development of entrepreneurial competencies of students of the University of Applied Sciences. The main purpose of this study is to design a strategic model for the development of entrepreneurial competencies of students of the University of Applied Sciences. Due to the nature and objectives of the research, in order to answer the research questions, theorize and provide a background model for the development of entrepreneurial competencies, the data theory method of the foundation is on the agenda. Using the foundation data theory method can achieve the goal of developing applied knowledge in the field of entrepreneurial competencies to assist in future decisions. The statistical population of the present study includes senior managers, middle managers, experts in charge of Guilan University of Applied Sciences, which according to the report of Guilan University of Applied Sciences were 20 people. In this research, the data analysis process has been done during three coding stages due to its importance in the underlying theory approach. In the present study, with emphasis on organizational capabilities approach, students' entrepreneurial competencies in three main categories of passion strategy, ability strategy and orientation strategy and seven sub-categories including relationship with industry, private sector, financial sector, infrastructure, market structure, Organization and policies of the Ministry of Science were formulated.

Keywords: Strategic Model, Entrepreneurship, Entrepreneurial Competencies, Comprehensive University of Applied Sciences

طراحی الگوی استراتژیک توسعه شایستگی‌های کارآفرینانه دانشجویان دانشگاه جامع علمی کاربردی مورد مطالعه:
مراکز آموزشی دانشگاه جامع علمی کاربردی استان گیلان

مجید سبک آرا¹

افسانه باقری²

آرزو باقری³

پرویز ساکتی⁴

تاریخ دریافت : 1401/4/10

تاریخ پذیرش: 1401/6/7

چکیده

امروزه دانشگاه‌ها در عرصه‌های متعددی از جمله ابعاد مدیریت دانشجویان در سطح ملی و بین‌المللی، با یکدیگر در رقابت هستند. این پژوهش قصد دارد به بررسی و طراحی مدل استراتژیک توسعه شایستگی‌های کارآفرینی دانشجویان دانشگاه جامع علمی کاربردی بپردازد. هدف اصلی این مطالعه، طراحی الگوی استراتژیک توسعه شایستگی‌های کارآفرینانه دانشجویان دانشگاه جامع علمی کاربردی است. با توجه به ماهیت و اهداف تحقیق، برای پاسخ به سوالات پژوهش، نظریه‌پردازی و ارائه مدلی زمینه‌ای در مورد توسعه شایستگی‌های کارآفرینانه، روش تئوری داده بنیاد در دستور کار قرار گرفته است. استفاده از روش تئوری داده بنیاد می‌تواند هدف توسعه دانش کاربردی در حوزه شایستگی‌های کارآفرینانه را تحقق بخشد تا به تصمیم‌گیری‌های آتی کمک نماید. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل مدیران عالی، مدیران میانی، کارشناس مسئول دانشگاه جامع علمی کاربردی استان گیلان می‌باشد که طبق گزارش دانشگاه علمی کاربردی استان گیلان 20 نفر بودند. در این پژوهش، فرایند تحلیل داده‌ها با توجه به اهمیت آن در رویکرد نظریه زمینه‌ای طی سه مرحله کدگذاری صورت پذیرفته است. در پژوهش حاضر با تأکید بر رویکرد قابلیت‌های سازمانی، شایستگی‌های کارآفرینانه دانشجویان در سه مقوله اصلی استراتژی اشتیاق، استراتژی توانایی و استراتژی گرایش و هفت مقوله‌های فرعی شامل ارتباط با صنعت، بخش خصوصی، بخش مالی، زیرساخت، ساختار بازار، سازماندهی و سیاست‌های وزارت علوم تدوین شد.

کلمات کلیدی: الگوی استراتژیک، کارآفرینی، شایستگی‌های کارآفرینانه، دانشگاه جامع علمی کاربردی

¹دانشجوی گروه کارآفرینی، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران

majid.sabkara@gmail.com

²دانشیار گروه توسعه کارآفرینی، دانشکده کارآفرینی، دانشگاه تهران، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

af.bagheri@ut.ac.ir

³دانشیار گروه آمار کاربردی، مؤسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور، تهران، ایران

arezoo.bagheri@psri.ac.ir

⁴استادیار گروه مدیریت آموزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناختی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

ppparviz@gmail.com

در سایه تغییرات مباحث مربوط به عرضه و تقاضای بازار کار (کمری و همکاران، 1397)، کارآفرینی و مهارت در حوزه آموزش عالی تحت تأثیر قرار گرفته است. براساس آمارهای موجود یکی از مهم‌ترین مشکلات فراروی جوامع در حال توسعه و حتی کشورهای صنعتی مشکل بیکاری است و مجموعه راحل‌هایی که برای رفع این مشکل جهانی ارائه شده است اصطلاحاً «کارآفرینی» خوانده می‌شود. از کارآفرینی به‌عنوان موتور توسعه اقتصادی یاد می‌شود که می‌تواند در رشد اقتصادی کشورها، ایجاد اشتغال و رفاه اجتماعی نقش مهمی را بر عهده داشته باشد. کارآفرینی موضوعی است که از اواخر قرن بیستم مورد توجه محافل آموزشی جهان قرار گرفته است (بیگ زاد و رحیم پور مقدم، 1388). اهمیت کارآفرینی و تأثیر آن بر سرنوشت کشورها تا حدی است که برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران برای توسعه آن در ابعاد گوناگون تلاش نمایند (قلندری و همکاران، 1392) و امروزه صرفاً دانشگاه‌هایی می‌توانند داعیه موفقیت داشته باشند که ضمن بهره‌گیری از آخرین یافته‌های دانش مدیریت به استقبال خطر رفته و متناسب با شرایط موجود خود را با روندهای ملی و بین‌المللی همراه سازند. تحقق این موضوع نیاز به عزم جدی داشته و مدیران آموزش عالی دیگر قادر نیستند با پیروی از شیوه‌های سنتی به حل مشکلات بپردازند و نیاز به ساختاری استراتژیک دارند. از سویی لازمه برنامه‌ریزی استراتژیک تفکر استراتژیک است و داشتن تفکر استراتژیک مدیران را قادر می‌سازد که بر چالش‌های دانشگاه فائق آمده و در جهت غلبه بر مسئله اشتغال فارغ‌التحصیلان به راه‌های منطقی و درست دست پیدا کنند (کمری و همکاران، 1397). با این حال ایران کشوری است پهناور و غنی از دارایی‌های انسانی و طبیعی که در چشم‌انداز ده سال آتی، جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری را در منطقه برای خود متصور است. این در حالی است که علیرغم تلاش‌های دولت‌ها و جامعه، مطابق با سنجه‌های بین‌المللی، هنوز تا موقعیت مطلوب فاصله دارد. ایران در شاخص رقابت‌پذیری جهانی (2018 و 2017) رتبه 61 و (2015 و 2016) رتبه 74، در شاخص سهولت فضای کسب و کار (2015) رتبه 130، در شاخص نوآوری جهانی (2016) رتبه 78 و در شاخص جهانی کارآفرینی (2016) رتبه 80 و (2017 و 2018) رتبه 75 را کسب کرده است. عدم موفقیت در رقابت‌پذیری و کارآفرینی همراه با این واقعیت است که ایران از لحاظ تعداد فارغ‌التحصیلان رشته‌های مهندسی، که کارآفرینان بالقوه کشور محسوب می‌شوند، رتبه 5 جهان (پس از هند، چین، روسیه و آمریکا) را دارا است. برای استفاده مناسب از این دارایی پر ارزش، لازم است تا دولت در کنار توجه به سیاست‌های مساعد و تسهیل‌کننده کسب‌وکار، عنایت ویژه‌ای به کارآفرینی و ایجاد کسب و کارهای نوآورانه و پر رشد، که قادر به رقابت در سطح جهانی باشند، (ریاحی و همکاران، 1390)؛ با استفاده از اهرم دانشگاه داشته باشد. در حال حاضر مهمترین موضوع مورد توجه هم در مطالعات و محافل مختلف علمی و دانشگاهی (ایکاف (2004)؛ یمنی (1388)، کوک و همکاران (2010)؛ فراست‌خواه (1388)؛ ذاکر صالحی (1389)؛ مهرعلیزاده و صالحی عمران (1390)؛ ثمری (1394)؛) و هم در تجارب بیشتر دانشگاه‌ها در دنیا (از جمله دانشگاه‌های دولت کبک کانادا، دانشگاه‌های اروپا، ایالات متحده، استرالیا) موضوع باز تعریف استراتژیک از نقش و تصویر دانشگاه، شکل‌گیری مفهوم جدیدی از "توسعه" به معنای طراحی برای تغییر و بهبود فعالیت‌های دانشگاهی و سازگاری با محیط پیرامونی و توجه برنامه‌ریزی استراتژیک به رفتارهای کل سیستم و همه جانبه‌نگر با تأکید بر نوپدایی‌ها و نهادینه کردن تفکر و عمل برنامه‌ریزی و نگاه به آن به میدانی تخصصی- حرفه‌ای تبدیل شده است. به طوری که پیچیدگی و عدم اطمینان در محیط کنونی کسب‌وکار باعث تزلزل موقعیت سازمان‌ها شده و ادامه حیات و بقای بلندمدت سازمان‌ها را صرفاً از طریق انجام تغییرات جزئی، به مخاطره افکنده است. از طرف دیگر ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و به حرکت درآوردن چرخ‌های شغلی و استخدامی و پویایی اقتصاد جامعه و ایجاد نوع جدیدی از اقتصاد به نام اقتصاد دانش محور همه توجه‌ها را به خود جلب نموده است. لذا برای پاسخ‌گویی به این شرایط جدید جهانی که توأم با پیچیدگی و عدم اطمینان است تمامی توجه‌ها به سوی موسسات آموزش عالی و دانشگاه‌ها سوق داده شده است و در واقع این شرایط، موسسات آموزش عالی و دانشگاه‌ها را همانند سایر سازمان‌ها دچار چالش مهمی نموده است چرا که افزایش جمعیت در کشورهای در حال رشد، کاهش منابع و امکانات موجود در این کشورها و پیدایش نیازهای اجتماعی و اقتصادی جدید همگی سبب توجه نهادها و مقامات مسئول در این کشورها به این نیازها و چاره‌اندیشی بنیادین یا مقطعی برای آنها شده است (بیگ زاد و رحیم پور مقدم، 1388). از آنجا که دانشگاه‌ها به عنوان متولیان اصلی تربیت و پرورش منابع انسانی متخصص در جامعه، نقش اساسی دارند، توجه به مقوله کارآفرینی به توسعه بهتر این امر کمک می‌کند (شریف زاده و عبدالله زاده، 1395)؛ و از آنجا که ماهیت کارآفرینی در رشته‌های علوم انسانی بیشتر از نوع کارآفرینی خدماتی است تحقیقات خاص خود را می‌طلبد (گودرزی و همکاران، 1397).

مطالعات تجربی کشورهای توسعه یافته نشان می‌دهد که کسب‌وکارهای کارآفرینانه و پر رشد، علاوه بر سهم بالا در تولید ثروت، عامل ایجاد بیشترین میزان مشاغل جدید در این کشورها نیز بوده‌اند (ریاحی و همکاران، 1390). لذا از آنجا که در حال حاضر ایران با معضل بیکاری بویژه در میان جوانان روبرو است، توجه به توسعه شایستگی‌های کارآفرینی دانشجویان اهمیتی دوچندان می‌یابد به نحوی که لازم است تا در اولویت سیاستی دولتمردان قرار گیرد. همچنین توجه سیاست‌گذاران به مقوله کارآفرینی در ایران، عمری کوتاه (کمی بیش از یک دهه) دارد. بدیهی است در این مدت کوتاه، ابزارها و سیاست‌های توسعه شایستگی‌های کارآفرینی دانشجویان آن‌گونه که شایسته است فرصت بلوغ نیافته‌اند و محدود هستند. افزایش تعداد فارغ‌التحصیلان کارآفرین برای موفقیت آتی کشور لازم است. بنابراین دانشگاه‌ها و سایر مؤسسات آموزشی (من جمله دانشگاه علمی و کاربردی) باید با شیوه‌های مناسب، دانشجویان را در محیط‌هایی قرار دهند که موجب رشد و پرورش ذهنیت کارآفرینانه در آنها شود. زیرا کارایی برنامه‌های کارآفرینی، عامل اساسی در پرورش هرچه بیشتر کارآفرینان جوان در آینده است (هیج و همکاران¹، 2016). اما نکته‌ای که بایستی به آن دقت بیشتری شود شایستگی‌های فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و دانشجویان است. به طور کلی، شایستگی‌های کارآفرینانه برای رشد و موفقیت کسب و کار مهم‌اند و درک ماهیت و نقش این شایستگی‌ها می‌تواند پیامدهای مهمی برای عملکرد کارآفرینان دانشگاهی داشته باشد. با وجود درک این اهمیت، پژوهش در زمینه شایستگی‌های کارآفرینان (به‌خصوص دانشجویان) (نگارنده، 1398) هنوز در مراحل اولیه قرار دارد. بیرد (1995) تأیید می‌کند برای شایستگی‌های کارآفرینانه به نظریه‌ای جدی نیاز است و می‌توان از نظریه شایستگی که در ادبیات مدیریت و آموزش وجود دارد، استفاده کرد، آن را گسترش داد و به بهترین شکل تنظیم کرد تا عوامل موفقیت کارآفرینان موفق نمایان شود (شتی و ساکسنا²، 2008). بنابراین هدف اصلی این مطالعه، طراحی الگوی استراتژیک توسعه شایستگی‌های کارآفرینانه دانشجویان دانشگاه جامع علمی کاربردی است.

2. روش تحقیق

پژوهش حاضر با عنوان "طراحی الگوی استراتژیک توسعه شایستگی‌های کارآفرینانه دانشجویان دانشگاه جامع علمی کاربردی استان گیلان"³، نیازمند شناسایی متغیرهای مهم در زمینه توسعه شایستگی‌های کارآفرینانه به عنوان مفهومی نوظهور در مدیریت بوده است، به همین منظور مطالعه‌ای در دستور کار قرار گرفت تا از طریق آن عوامل مرتبط با توسعه شایستگی‌های کارآفرینانه دانشجویان با بررسی داده‌های واقعی شناسایی گردد. با توجه به ماهیت و اهداف تحقیق حاضر، روش تئوری داده بنیاد در دستور کار قرار گرفت، زیرا با بکارگیری این روش، می‌توان به سوالات پژوهش پاسخ داد و به نظریه-پردازی و ارائه مدلی زمینه‌ای در مورد توسعه شایستگی‌های کارآفرینانه دانشجویان دانشگاه پرداخت. بدین ترتیب، استفاده از روش تئوری داده بنیاد می‌تواند هدف توسعه دانش کاربردی در حوزه شایستگی‌های کارآفرینانه را تحقق ببخشد تا به تصمیم‌گیری‌های آتی کمک نماید. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل مدیران عالی، مدیران میانی، کارشناس مسئول دانشگاه علمی کاربردی استان گیلان می‌باشد که طبق گزارش دانشگاه علمی کاربردی استان گیلان 20 نفر بودند. در این پژوهش، فرایند تحلیل داده‌ها با توجه به اهمیت آن در رویکرد نظریه زمینه‌ای طی سه مرحله کدگذاری صورت پذیرفت. این سه مرحله مطابق نظریه زمینه‌ای به شکل: (1) کدگذاری باز، (2) کدگذاری محوری، (3) کدگذاری انتخابی انجام گردید و برای تحلیل داده‌های کیفی از نرم افزار مکس کیودا³ و برای استخراج مفاهیم کمی و ترسیم نمودارها از نرم افزار اکسل⁴ بهره گرفته شده است.

3. یافته‌های پژوهش

مشارکت‌کنندگان در این پژوهش 20 نفر خبره بودند. پس از آنکه مصاحبه‌ها به انجام رسید و داده‌های موردنیاز به‌کفایت گردآوری شد و به نقطه اشباع رسید، نیازی به مصاحبه جدید وجود نداشت.

¹ Hj & et al

² Sethi & Saxena

³ Maxqda

⁴ Excel

جدول 1: توزیع فراوانی مشارکت‌کنندگان در پژوهش به تفکیک سطوح مدیریتی

سطح مدیریت	تعداد افراد	درصد فراوانی
مدیران عالی	10	50%
مدیران میانی	4	20%
کارشناس مسئول	6	30%
کل افراد	20	100%

3-1. کدگذاری محوری

کدگذاری محوری که از آن فرآیند ارتباط دهی بین مقوله‌ها با زیر مقوله‌ها نیز یاد می‌شود (استراوس و کوربین¹، 1998). حول یک مقوله یا محور انجام می‌پذیرد و با توسعه این فرآیند، دانش فزاینده‌ای پیرامون موضوع مورد بحث ایجاد می‌گردد (لی²، 2001). جدول 2 بخشی از کدگذاری های محوری کد های اولیه را نشان می دهد.

جدول 2: بخشی از کدگذاری های محوری کد های اولیه

مقوله ها	کدهای استخراج شده
حمایت های دولت	حمایت دولت و سازمان های ذیربط است
	حمایت مسئولین دولتی از مجریان دوره‌های علمی کاربردی بسیار پایین است
	دولت باید با حمایت و تنظیم لوایح به مجلس همواره مورد حمایت دولت قرار گرفتند
	دولت هم حمایت مالی نماید
	نتوانسته حمایت دولت را اخذ نماید
	به دلیل عدم حمایتی که دولت داشت
	حمایت ها از سمت دولت در راستای تولیدات داخلی
	حمایت های دولت
	حمایت های دولت و مجلس
	دولت از بخش خصوصی آموزشهای عالی مهارتی حمایت کند
	دولت یک سری حمایت هایی از دانشجویان علمی کاربردی داشته باشد
	سیاست های حمایتی که از سوی دولت برای کسب و کارها
	عدم حمایت دولت
ریسک پذیری	قانونی مصوب کردند که هر مرکزی باید یک خوشه شغلی داشته باشد که خود باعث شد بسیاری از مراکز آموزشی ما رشته های اصلی و حمایتی خود را از دست بدهند
	افزایش ریسک پذیری و خلاقیت
	تصمیمات اقتصادی را با ریسک بالا و عدم اطمینان همراه می کند
	ریسک پذیرتر

¹ Strauss and Corbin

² Lee

جدول 2: بخشی از کدگذاری های محوری کد های اولیه

مقوله ها	کدهای استخراج شده
	ریسک پذیری بالا
	ریسک و عدم اطمینان موجب افزایش هزینه‌های تولید و مبادله می‌شود
	ریسک‌پذیری
	افرادی که قادر به ریسک کردن در ایجاد کسب و کار نیستند
	تصمیمات اقتصادی را با ریسک بالا و عدم اطمینان همراه می‌کند
	در افراد به نوعی آمادگی پذیرش ریسک ایجاد بکنیم
	روحیه ریسک پذیری در وجود دانشجویان
	ریسک پذیری
	ریسک و عدم اطمینان موجب افزایش هزینه‌های تولید و مبادله می‌شود
	ریسک‌پذیری
	کسب مهارت و آمادگی‌های لازم جهت پذیرش ریسک در افراد
شبکه سازی	شبکه سازی
	کار کردن و شبکه سازی و ارتباط با دستگاه‌های اجرایی و سازمان ها را اصلاً بلد نیستند و عملاً غلام حلقه به گوشند
ارتباط با صنعت	ارتباط با صنعت این مراکز آموزش علمی کاربردی ما بسیار ضعیف است
	ارتباط صنعت و دانشگاه که شعار همیشگی ما بوده
	ارتباط میان صنعت و دانشگاه
	ایجاد برنامه‌ریزی مناسب برای ارتباط با صنعت
	دانشجو نیازمند این است که در کنار آموزش با محیط‌های کاری حرفه‌ای کشور خود در بخش صنعت آشنایی و همکاری داشته باشد
	دانشگاه را به این صنعت وصل بکند
	دفاتر ارتباط صنعت با کارآفرینی
	رشته و دوره هایی را که منطبق بر نیازهای صنعت کشاورزی
	عدم ارتباط صنعت و نهادهای دولتی با دانشگاه
	نبود ارتباط میان دانشگاه و صنعت
	نیازمند هماهنگی است که می باید دولت، صنعت، ارگان های مختلف با دانشگاه داشته باشند
	واقعی کردن شعار پیوند دانشگاه و صنعت
	همراستا کردن رشته های تحصیلی با تقاضای بازار و صنعت
	هیچ ارتباط ملموسی بین دانشگاه و صنعت وجود ندارد
	ارتباط بین دانشگاه و صنعت
	ارتباطی که با محیط بیرونی با صنعت و تولید کننده های جدید
اجرای طرح‌های پژوهشی، افزایش ارتباط و تعاملات برون سازمانی از جمله با صنعت	

جدول 2: بخشی از کدگذاری های محوری کد های اولیه

مقوله ها	کدهای استخراج شده
	ارتباط با صنعت بیشتر باشد شناسایی مشکلات، موضوعات و معضلات مرتبط با صنعت که و یا به نوعی نیازهای موجود در سطح جامعه
	ارتباط صحیح بین صنعت و دانشگاه
	ارتباط صنعت و دانشگاه کمرنگ است
	ارتباط مستقیم صنعت و دانشگاه
	ارتباط مستمر بین صنعت و دانشگاه خیلی پررنگ نیست
	آموخته های خود را به درستی در صنعت و در بازار مورد استفاده قرار بدهند
	با نیازها موضوعات و مشکلات در سطح جامعه به طور عام و در سطح صنعت و بازار به طور خاص آشنا باشید
	باید ساختار پویایی خاص را در صنعت فعال نماییم
	تعامل و ارتباط وسیع با بخش های اجتماعی و اقتصادی از جمله صنعت
	تعامل و ارتباط وسیع با سایر بخش های اجتماعی و اقتصادی است از جمله صنعت
	حضور ملموس دانشجویان در حوزه بازار و صنعت است
	دانشگاه بداند مشکل صنعت در کجاست
	دانشگاه روابط خود را با صنعتگران و کارآفرینان ایجاد نماید
	دانشگاه ها به وضع تجاری سازی و ارتباط با صنعت به عنوان یک اصل، به عنوان یکی از منابع درآمدی به خود نگاه کنند
	در چند و چون کیفیت ایجاد شغل در بازار و یا در صنعت قرار بگیرند
	دستگاه های اجرایی مانند دانشگاه ها، بانک ها، وزارت صنعت و معدن و جهاد کشاورزی و ... باید با هم چفت و بست شود
	دفاتر ارتباط با صنعت
	دفتر ارتباط با صنعت
	دفتر ارتباط با صنعت و کارآفرینی
	صنعت خودش را از دانشگاه جدا کرده است
صنعت هم بداند برای حل مشکلات خود در تولید کارآفرینی نیازمند به تلاش و تحقیقات دانشگاهی دارد	
مسئولیت با همان دفتر ارتباط با صنعت و کارآفرینی در سطح کشور است	
بخش خصوصی	باز کردن راه های حمایتی قانونی از کارآفرینان بخش خصوصی در دوران تحویل
	در مراکز خصوصی به دلیل هزینه ای که آن مرکز صرف کرده است قصد دارد دانشجو را به هر قیمتی جذب نماید
	زیرساخت هایی که لازمه کارآفرینی در بخش خصوصی است
	مراکز خصوصی
	بخش خصوصی هم از نظر مالی آنقدر قوی نیست که بتواند سرمایه گذاری مناسب نماید

جدول 2: بخشی از کدگذاری های محوری کد های اولیه

مقوله ها	کدهای استخراج شده
	بخش های خصوصی صنعتی ورود می کنند
	بسیاری از مراکز خصوصی که توانسته بودند تا حدودی به اهداف دانشگاه جامعه عمل ببوشانند با دستورالعمل های مختلف تعطیل شدند
	سرمایه‌گذار مراکز خصوصی فقط به هزینه فایده توجه می‌کند که این کیفیت آموزشی را پایین می آورد
	خود مدیران بخش خصوصی و مدیران صنایع استان از طرح‌های کاربردی حمایت نموده و آنها را جذب می نمایند
بخش مالی	بار مالی این قسمت هم باید واقع بینانه باشد
	بر حسب این وظایف جدید که معنا کردیم بحث های مالی آن را تامین کنیم
	وقتی نیروی مفید کار باشد در واقع بخشی از کارهای آن صنعت را پیش می برد و برایش آیین نامه مالی مشخص کنیم
پشتیبانی فرهنگی	بخشی از این فعالیت ها در زمینه افزایش شایستگی های کارآفرینی دانشجویان کار فرهنگی ست
	برخی مسائل فرهنگی اقتصادی و شرایط حاکم بر جامعه می تواند تاثیرگذار باشد
	فرهنگ کارآفرینی در تقابل با فرهنگ مدرک گرایی
	ما یک دانشگاهی می خواهیم که بر پایه آموزش پژوهش و فرهنگ باشد
	اختراعات آنها در همه حوزه‌ها (فرهنگی، سیاسی، تاریخی و اجتماعی) ثبت گردد
جذب فناوری	فناوری را تبدیل به تجارت کنند
	فناوری را تبدیل به تجارت کنند
	گام برداری به طرف تولید فناوری
	گپ تولید دانش فناوری و تجاری سازی در کشور ما هنوز یک گپ عمیقی است و خیلی فاصله داریم
	ارتباط با صنعت و تجاری‌سازی فناوری های ایجاد شده
درک فرصت	اجازه فرصت اشتباه کردن
	ارزیابی این فرصت ها
	ارزیابی فرصت
	از تهدیدها و فرصت‌های آن مطلع نبودم
	استفاده بهینه از فرصت ها
	این شناخت را به فرصت تبدیل کنند
	آشنایی با فرصت ها
	شناخت صحیح فرصت ها
	شناخت فرصت های کسب و کار
شناساندن فرصت و درک محیطی که دانشجو در آن قرار دارد در اولویت است	

جدول 2: بخشی از کدگذاری های محوری کد های اولیه

مقوله ها	کدهای استخراج شده
	شناساندن فرصت ها
	شناسایی فرصت های کسب و کار
	شناسایی فرصت های کسب و کار
	شناسایی یا خلق کردن فرصت
	فرصت های شغلی
	فرصتی برای ایجاد کسب و کار
	مفهوم تبدیل ایده به فرصت
	هم بهره برداری از فرصت
	از این فرصت ها استفاده نماییم
	از فرصت های شناسایی شده با اطلاعاتی که در مدت تحصیل در او افزایش پیدا کرده است استفاده می نماید
	از فرصت های موجود در صنایع و دستگاه های اجرایی استفاده نماید
	افراد از ورود به ایجاد یک فرصت یا شناسایی آنها یا استفاده از فرصت های شناسایی شده، غافل بشوند
	افراد دارای اطلاعات قبلی در حوزه مرتبط با آن فرصت باشند
رشد بالا	در دانشجو به عنوان یک فرد ایجاد و تقویت بشود و رشد کرده و پرورده بشود
	با درگیر کردن آنها با دستگاه های اجرایی موجبات رشد و شکوفایی آنها را فراهم آوریم
رقابت	ایجاد محیط رقابتی
	محیط کاملاً رقابتی و عملی
	رقابت ها باعث می شود جامعه عناصر تخریبی زیادی داشته باشد
زیرساخت	رقابت های غیر منصفانه در جامعه وجود دارد
	روساخت ها همه مطلوب اند ولی زیرساخت های ما ناقص و عیب دار اند
	زیرساخت های ما مشکل دارند
	ایجاد زیرساخت های لازم
	متأسفانه علیرغم وجود بسیاری از زیرساخت های لازم ولی هنوز به اهداف مورد نظر نرسیدیم
ساختار بازار	بعضی از مراکز ما آن زیرساخت های کار واقعی را ندارند
	در مراکز ما زیرساخت ها و بستر مناسب کار فراهم نشده است
	بازاریابی و فروش
	پیدا کردن مشکل در شبکه بازار
	تقابل با بازار و اجتماع رو می آموزند
	شاخص بازارپسندی
	شناخت بازار
شناخت کافی از بازار	
	متناسب بودن الگوهای کلان با وضعیت موجود بازار

جدول 2: بخشی از کدگذاری های محوری کد های اولیه

مقوله ها	کدهای استخراج شده
	نیاز بازار کار را در بخش‌های مختلف تولید و خدمات برطرف نماید
	کارگاهی که در بازار هست با کارگاهی که خودمان تجهیز می‌کنیم فرق دارد
سازماندهی	نیاز سنجی آموزشی واقع
	نیاز سنجی به تفکیک شهرستان
	نیاز سنجی واقعی
	نیاز سنجی ها درست نیست
	نیاز سنجی های درست
	برنامه‌ریزی نیاز سنجی آموزشی
	توجه به نیاز سنجی آموزشی
	نیاز سنجی و ایجاد خوشه‌های شغلی
	نیاز سنجی ها
سرمایه انسانی	شناخت منابع انسانی و مالی
	صنایع از محیط و از وقت خود برای پرورش نیروی انسانی که در دانشگاه تحصیل می‌کند خرج کنند
	کشوری می‌تواند توسعه یابد که سیستم آموزشی آن انسانی را تربیت کند که نرمال، منظم، شاد و یک انسان با کیفیت باشد
	مأموریت آموزش این است که موجود را سالم نگه دارد (انسان کامل را که خدا خلق کرده است به درستی تربیت نماید)
	نیروی انسانی تعلیم دیده ما چقدر توانسته صنایع را به پیش ببرد
	هوش اجتماعی یعنی آموزش توانایی زیستن انسان
	هوش اجتماعی یعنی آموزش، توانایی زیستن انسانی
	توسعه منابع انسانی
	در بخش ورودی شما می‌باید در جهت افزایش کمی و همزمان کیفی منابع یا سرمایه های فکری و انسانی برنامه ریزی نمایید
	در مقوله کارآفرینی نیاز به انسان های آکادمیک نداریم ولی نیاز داریم به انسانهایی که کارآفرین بودند، حتی اگر شکست خورده بودند
	سرمایه ها ممکن است انسانی باشند، اعم از خود مدرسان، اعضای هیئت علمی، مدیران گروه، کارشناسان، کارکنان و حتی دانشجویان به عنوان ورودی این سیستم، هر چقدر کیفیت پذیرش و مصاحبه‌های لازم جهت پذیرش دانشجویان مستعد، بهتر، بیشتر و دقیقتر انجام بشود ما می‌توانیم
	ما نیاز داریم به انسان‌هایی که چه شکست خوردند و چه موفق بودند
	مأموریت آموزش این است که انسان را سالم نگه دارد، روحش را تقویت نماید، غبار زدایی از توانایی هایش بکند
	معاونت آموزشی و منابع انسانی در ستاد
	معاونت منابع انسانی
معاونت منابع انسانی	

جدول 2: بخشی از کدگذاری های محوری کد های اولیه

مقوله ها	کدهای استخراج شده
	نیروی انسانی تعلیم دیده ما چقدر توانسته صنایع را به پیش ببرد
	هدف تربیت نیروی انسانی متخصص و ماهر
سرمایه ریسک پذیر	ترسیم روشنی از چشم انداز آینده
	داشتن چشم انداز در تعالی سازمان ها بسیار مهم است
	ریسک سرمایه گذاری پایین
	فضای کسب و کار هم مساعد باشد
	سرمایه گذاری مناسب
سیاست های وزارت علوم	تفکر کلیشه‌ای مدرک گرایی در این دانشگاه باید از این دانشجویان دور باشد
	هدف اصلی و رسالت این دانشگاه که ایجاد اشتغال و آموزش دوره های شغل محور
	اصلاح نگرش و اعتقادات دانشجویان
	تفکر مدرک‌گرایی
	دانشجویان را در محیط واقعی کار قرار دهیم
	دوره های تخصصی
	دوره های روانشناسی
	دوره های کارآموزی و کارورزی
	دوره‌های تخصصی
	رسالت اصلی دانشگاه جامع علمی کاربردی
	رسالت اصلی دانشگاه علمی کاربردی
	کارگاه های آموزشی برگزار شده در معاونت پژوهشی دانشگاه
	متمایز از دانشجویانی باشند که در دانشگاه دولتی، آزاد و یا حتی غیرانتفاعی
	محیط اجتماعی بزرگتر به نام دانشگاه
	معرفی الگوهای موفق دانشگاهی در صدا و سیما و دانشگاه‌ها
	هدف دانشگاه جامع ایجاد بسترهای لازم از طریق سازمان‌های اجرایی کشور بوده است
فرصت های نوپا	ایجاد واحد کارآفرینی و اشتغال امري
	تقاضای جدید را می آفریند
	رشته های تحصیلی جدید تدوین شود
	مراحل نوپا تا یک شرکت بالغ را طی کند
	نوآفرین بازار های جدیدی را کشف نموده
	نوآفرین ها کسانی هستند که یا کالای جدیدی تولید یا اختراع می کنند
	ایجاد رشته‌های جدید
	ایجاد یک فرآیند جدید یا کالای جدید
	خلق کسب و کارهای جدید
دوره ها و رشته های جدید تحصیلی در سطح دنیا	

جدول 2: بخشی از کدگذاری های محوری کدهای اولیه

مقوله ها	کدهای استخراج شده
	شغل جدید ایجاد نمایند
	کار جدید و تعیین شده
	اهداف و برنامه های جدید
	ایجاد شغل های جدید
	ایجاد کسب و کارهای جدید
	برنامه درسی جدید
	رشته ها و گرایش های تحصیلی جدید
	حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد واحدها مهارتی و عملی است
مهارت	دانشجوی مهارتی
	دانشجویانی را با مهارت های لازم و شایستگی های کارآفرینی
	دانشگاه جامع علمی کاربردی استان گیلان ناظر بر اجرای درست رشته و دوره های آموزشی مهارتی
	دانشگاه مهارتی
	دانشگاه هم از بسترهایی که در صنعت وجود دارد برای مهارت آموزی دانشجویان استفاده نماید
	در ارتباط با همان برنامه شغلی یا یک رده شغلی خاص مهارت آموزی و در واقع توانمندسازی در آنها انجام بشود
	در یک صنعتی ورود کرده و از تخصص و مهارتی که یاد گرفته استفاده نمایند
	دروسی است که در دانشگاه به صورت مهارتی اجرا می شود
	دوره های مهارتی
	رسالت مهارتی دانشگاه
	شکوفایی مهارتی دانشجویان
	عدم تفاوت بین دانشگاه مدرک محور و دانشگاه مهارت محور
	فارغ التحصیلان دانشگاههای مهارتی
	فرد مهارتی و کاردان و به اصطلاح دست به آچار
	کارآفرینان و افراد مهارتی
	کسب مهارت کار
	ما به مهارت و پنجه ماهر نیاز داریم
متقاضی دریافت آموزشهای مهارتی	
نوآوری	افزایش نوآوری
	باید در سیستم آموزشی و شکل گیری خلاقیت ها اصلاح گردد. (تاکید بر هوش اجتماعی)
	پرورش افکار خلاقانه در دانشجویان
	عامل اصلی رشد جوامع را به سرمایه نیروی کار بلکه نوآوری کارآفرینی و خلاقیت می دانند
	فن آوری موجود نوآوری نموده و آن را ارتقا می دهند

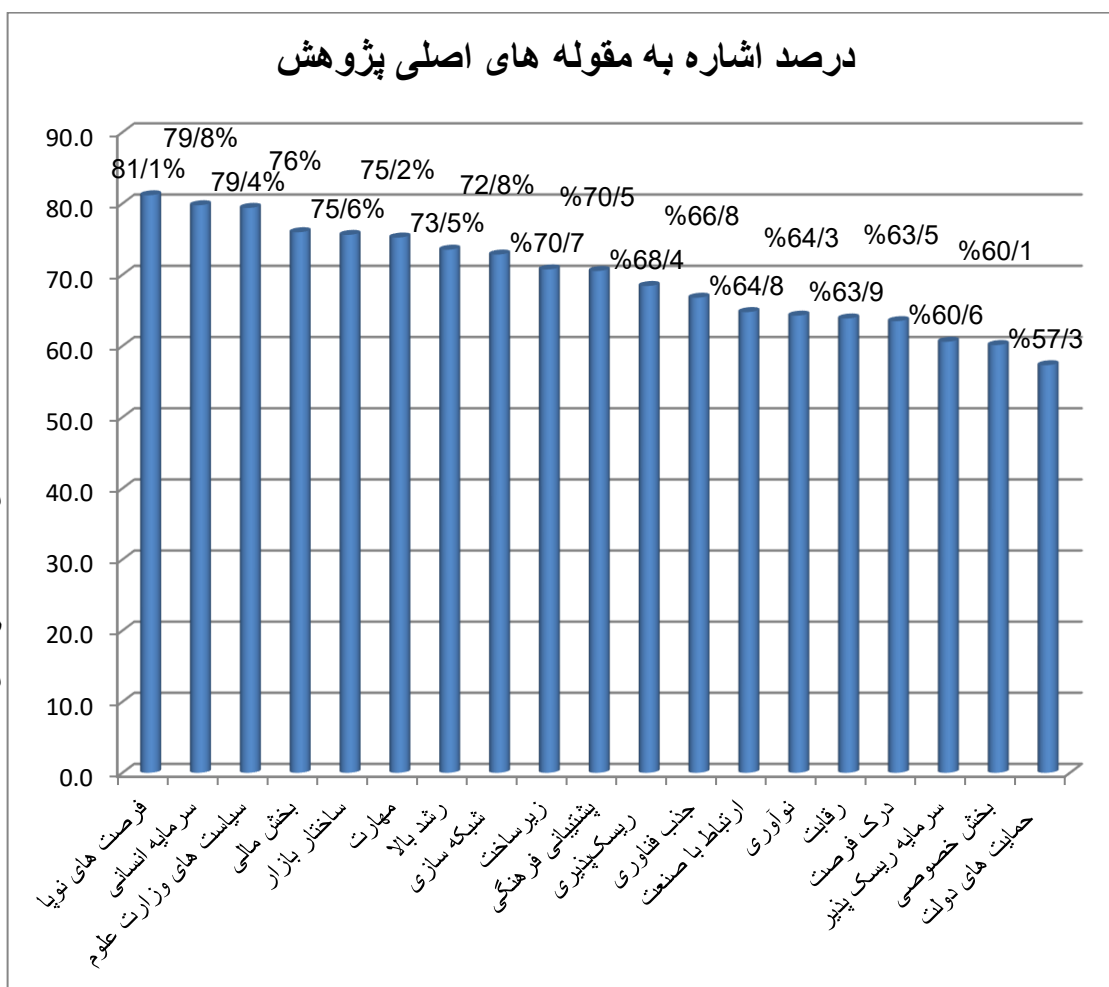
جدول 2: بخشی از کدگذاری های محوری کد های اولیه

مقوله ها	کدهای استخراج شده
	کارآفرینی و نوآوری می تواند فقر و فساد یک جامعه را از بین ببرد
	نوآوری موتور رشد مستمر و هم زمینه ساز توسعه است
	آموزش ما همچنان با آموزش خلاقانه فاصله بسیار دارد
	ایجاد مراکز نوآوری را در سرلوحه کارمان قرار دادیم
	باید در سیستم آموزشی و شکل گیری خلاقیت ها اصلاح گردد. (تاکید بر هوش اجتماعی)

منبع: یافته های تحقیق

در نمودار 1، درصد اشاره به مقوله های اصلی پژوهش از سوی کلیه افراد ارائه شده است

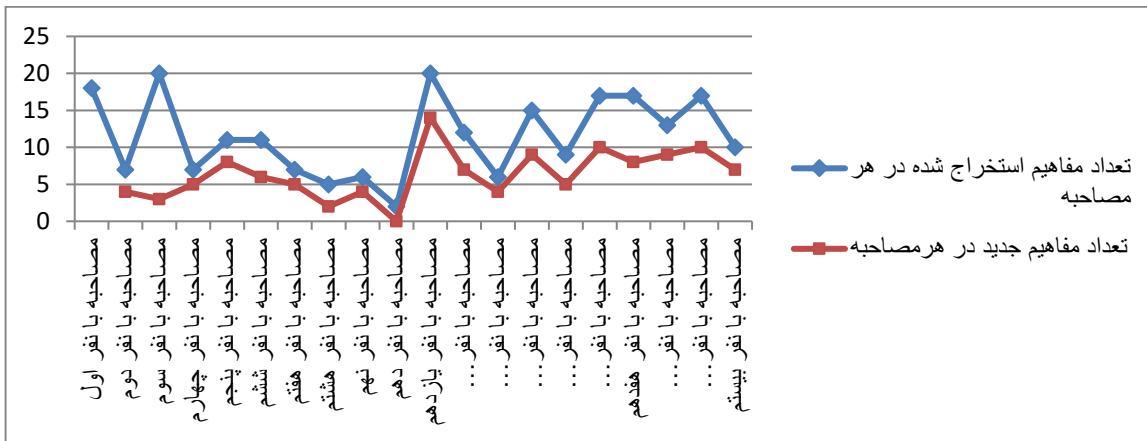
درصد اشاره به مقوله های اصلی پژوهش

شکل 1: درصد اشاره به مقوله های اصلی پژوهش از سوی کلیه افراد

بررسی نمودار فوق بیانگر آن است که فرصت های نوپا با 81/1 درصد بیشترین درصد اشاره را در بین افراد دارد و حمایت های دولت با 57/3 درصد کمترین درصد را شامل می شود.

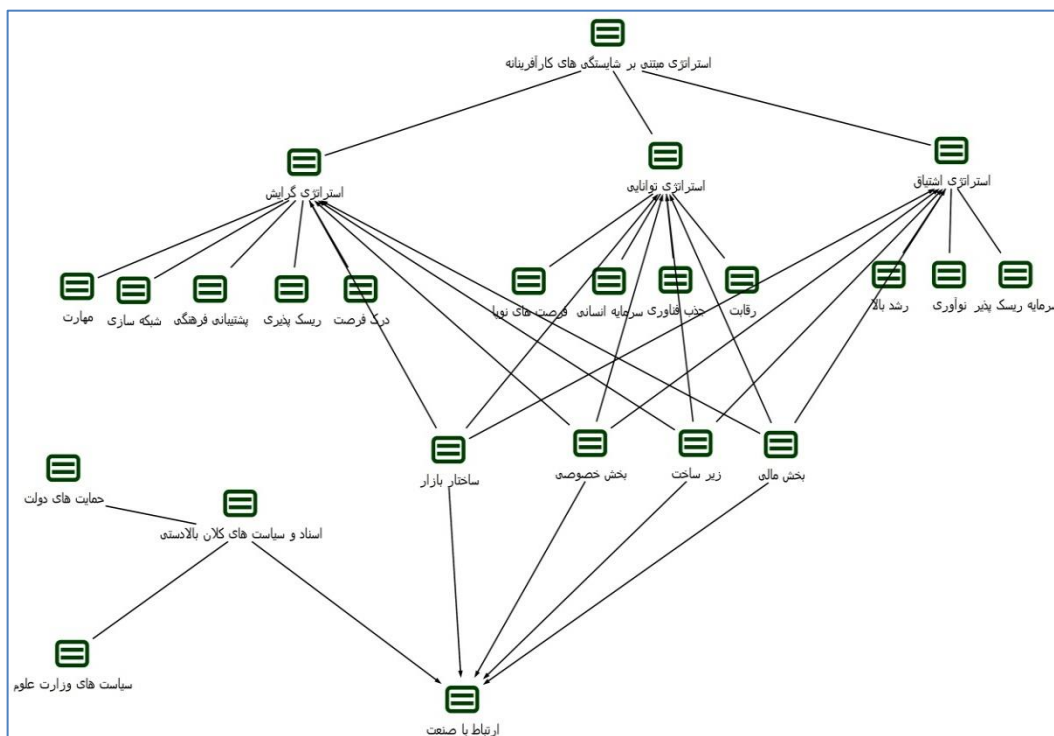
تحلیل شماتیک مفاهیم استخراج شده و جدید در هر مصاحبه

شکل 2: تحلیل شماتیک مفاهیم استخراج شده و جدید طی مصاحبه با افراد

2-3. کد گذاری انتخابی

در این بخش استنباط روابط نظری بین مقوله های استخراج شده در قالب مدل طراحی شده در نرم افزار مکس کیودا ارائه می گردد.

شکل 3: روابط نظری بین مقوله های استخراج شده از نرم افزار مکس کیودا

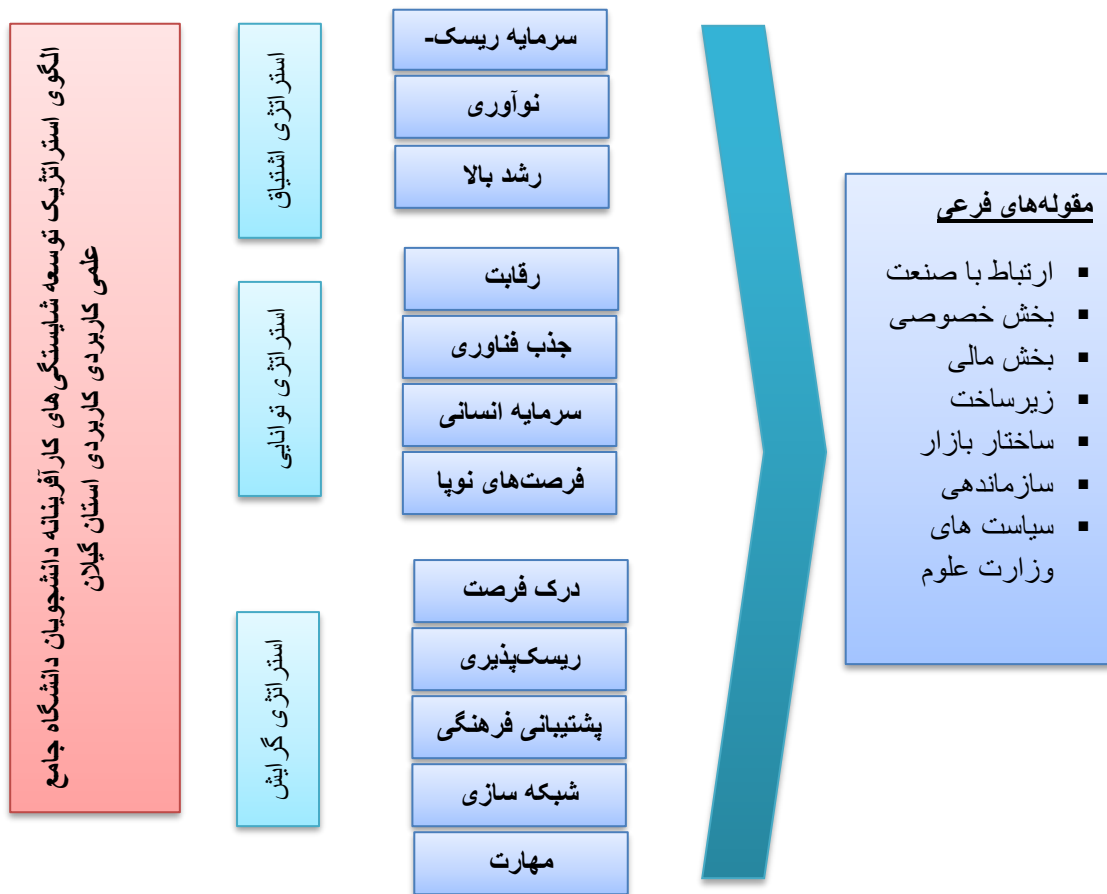
جدول 3: موارد تشابه و اختلاف در مدل مفهومی پژوهش و روابط نظری بین مقوله های استخراج شده از نرم افزار مکس کیودا

مقوله های مورد مطالعه	حضور مقوله در مدل مفهومی پژوهش	حضور مقوله در روابط استخراج شده از نرم افزار مکس کیودا
نوآوری	✓	✓
نوآوری فرآیند	✓	-
رشد بالا	✓	✓
بین المللی سازی	✓	-
سرمایه ریسک پذیر	✓	✓
فرصتهای نوپا	✓	✓
جذب فناوری	✓	✓
سرمایه انسانی	✓	✓
رقابت	✓	✓
درک فرصت	✓	✓
مهارتهای نوپا	✓	✓
پذیرش ریسک	✓	✓
شبکه سازی	✓	✓
پشتیبانی فرهنگی	✓	✓
ساختار بازار	✓	✓
بخش خصوصی	✓	✓
زیرساخت	✓	✓
بخش مالی	✓	✓
صنعت	✓	✓
وزارت علوم تحقیقات و فناوری	✓	✓
دولت	✓	✓
مهارت	-	✓

منبع : یافته های تحقیق

از مقوله های مورد بحث، دو مقوله نوآوری فرآیند و بین المللی سازی در مدل مفهومی پژوهش وجود دارد ولی در روابط استخراج شده از نرم افزار مکس کیودا بر اساس تحلیل کیفی مصاحبه های انجام شده وجود ندارد و بر اساس نتایج این تحلیل، مقوله مهارت استخراج شده است که در مدل مفهومی پژوهش فقط به مهارت های نوپا اشاره شده و مقوله مجزایی به عنوان مهارت وجود ندارد.

در نهایت پس از شناسایی ابعاد، مولفه ها و شاخص ها، الگوی نهایی استراتژیک توسعه شایستگی های کار آفرینانه دانشجویان به شکل زیر ترسیم شد.

شکل 4: الگوی مفهومی استراتژیک توسعه شایستگی‌های کارآفرینانه دانشجویان دانشگاه جامع علمی کاربردی استان گیلان

4. نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف طراحی الگوی استراتژیک توسعه شایستگی‌های کارآفرینانه دانشجویان دانشگاه جامع علمی کاربردی در مراکز آموزشی دانشگاه جامع علمی کاربردی استان گیلان صورت پذیرفت. در همین راستا پدیده محوری (الگوی استراتژیک توسعه شایستگی‌های کارآفرینانه دانشجویان دانشگاه جامع علمی کاربردی) در صورتی عینیت می‌یابد که مقوله‌های اصلی و فرعی مستخرج از نتایج پژوهش حاضر (مدل پارادایمی حاصل از پژوهش) به خوبی تحقق یابد.

هدف اول: شناسایی مولفه‌های الگوی استراتژیک توسعه شایستگی‌های کارآفرینی دانشجویان دانشگاه جامع علمی کاربردی استان گیلان؛

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل مصاحبه‌ها نشان داد که 20 مقوله شامل (نوآوری، رشد بالا، سرمایه ریسک، فرصت‌های نوپا، جذب فناوری، سرمایه انسانی، رقابت، درک فرصت، مهارت‌های نوپا، پذیرش ریسک، شبکه سازی، پشتیبانی فرهنگی، ساختار بازار، بخش خصوصی، زیرساخت، بخش مالی، صنعت، وزارت علوم تحقیقات و فناوری، دولت، مهارت) از مولفه‌های الگوی استراتژیک توسعه شایستگی‌های کارآفرینی دانشجویان دانشگاه جامع علمی کاربردی استان گیلان بدست آمد. این نتیجه با نتایج تحقیقات حسینی و همکاران (1396)، صالحی عمران و رحمانی قهدریجانی (1391)، فیض و بهادری نژاد (1389) و میشل مور و همکاران (2014) همسو می‌باشد.

در پژوهش حاضر با تاکید بر رویکرد قابلیت‌های سازمانی، شایستگی‌های کارآفرینانه دانشجویان در سه مقوله اصلی استراتژی اشتیاق، استراتژی توانایی و استراتژی گرایش و هفت مقوله‌های فرعی شامل ارتباط با صنعت، بخش خصوصی، بخش مالی، زیرساخت، ساختار بازار، سازماندهی و سیاست‌های

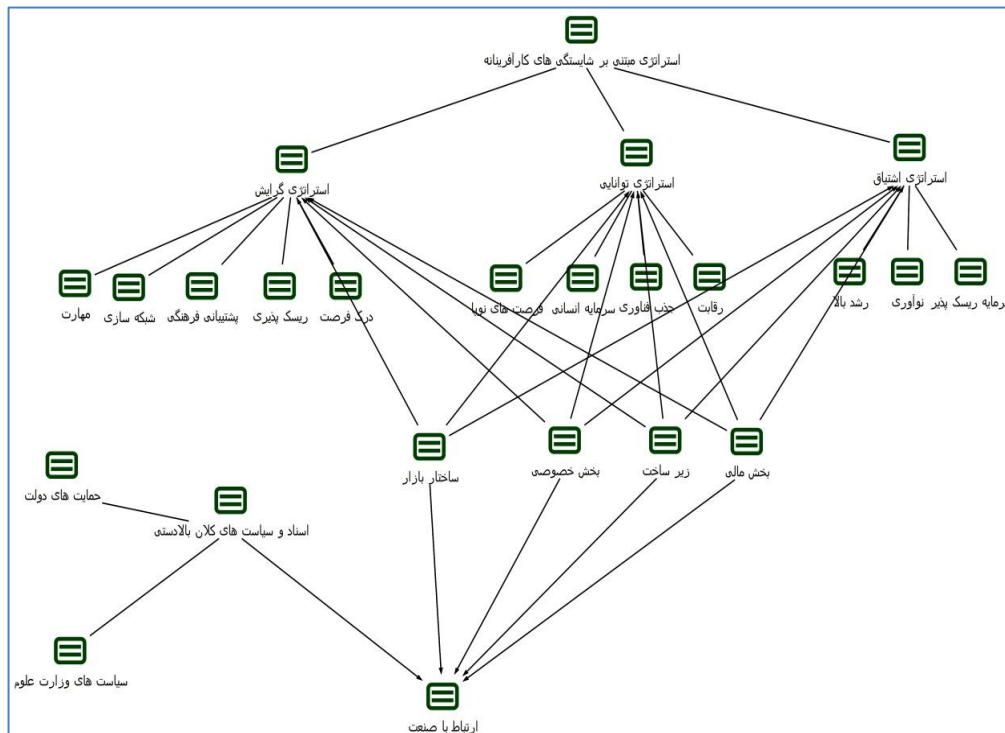
وزارت علوم تدوین شد. حسینی و همکاران (1396) نشان دادند که شایستگی کارآفرینانه در نه شایستگی کارآفرینانه اصلی شامل شایستگی فرصت، شایستگی تعهد، شایستگی ارتباطات، شایستگی مدیریت، شایستگی مصالحه و پیشبرد دو نقش هیئت علمی و کارآفرین، شایستگی رشد و توسعه، شایستگی کسب-وکار، شایستگی راهبردی، و شایستگی فنی تخصصی قرار گرفتند. نتایج مطالعه آنها نشان داد علاوه بر افزایش دانش در حوزه کارآفرینی دانشگاهی، در تدوین سیاست‌های آموزشی و حمایتی در این زمینه به سیاست‌گذاران کمک کند. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش حاضر همسو بود. در پژوهش میشل مور و همکاران (2014) اشتیاق برای رسیدن به موفقیت، داشتن انگیزه، داشتن پشتکار، داشتن علاقه زیاد به کار، مهارت‌های بین فردی، مهارت‌های ارتباط کلامی، توانایی تشخیص فرصت، اعتماد به نفس، مدیریت مشتریان، و مدیریت بر خود از مقوله‌های شایستگی کارآفرینانه در رشد کسب وکارها بود که با مقوله‌های استراتژی اشتیاق، استراتژی توانایی، درک فرصت، رشد بالا، رقابت و مهارت در پژوهش حاضر همسو می‌باشد. احمد و همکاران (2010) در پژوهشی شایستگی‌های کارآفرینی را تعیین اهداف و چشم انداز قابل حصول، تدوین راهبرد و ارزیابی اثربخشی آنها، برنامه‌ریزی، سازماندهی، رهبری، تفویض اختیار، ساختار و الگوهای کنترل ارتباطات سازمانی موثر، خودآگاهی، اعتماد به نفس، مدیریت تعارض، تفکرات مثبت، توانایی به کار بردن، ابزارهای مربوط به کسب وکار، خبرگی در حوزه‌های مربوط به کسب وکار نامیدند که با مقوله‌های استراتژی توانایی، سازماندهی، سرمایه انسانی و سیاست‌های وزارت علوم در پژوهش حاضر همسو می‌باشد. احمد (2007) نیز شایستگی‌های کارآفرینانه مورد نیاز مدیران را شایستگی‌های راهبردی، شایستگی‌های تعهدی، شایستگی‌های ادراکی، شایستگی‌های فرصت محور، شایستگی‌های سازمان‌دهی و رهبری، شایستگی‌های ارتباطی، شایستگی‌های یادگیری، شایستگی‌های شخصی، شایستگی‌های فنی، شایستگی‌های اخلاقی، شایستگی‌های مسئولیت اجتماعی، و شایستگی‌های حمایت و همکاری بدست آوردند که با مقوله‌های جذب فناوری، درک فرصت، رشد بالا، زیرساخت و سازماندهی در پژوهش حاضر همسو می‌باشند.

در نهایت می‌توان گفت شناسایی ابعاد، مؤلفه و شاخص‌های الگوی استراتژیک توسعه شایستگی‌های کارآفرینانه دانشجویان در دانشگاه و جایگاه قرار گرفتن مؤلفه‌ها و شاخص‌ها به عوامل مختلفی بستگی دارد از جمله زمان و جامعه هدفی که در مصاحبه‌ها مورد نظر سنجی قرار می‌گیرند و همچنین تجزیه و تحلیل نظرات آنها بر اساس امتیازات ارائه شده به هر یک از ابعاد و مؤلفه‌ها. لذا ابعاد و مؤلفه‌های شناسایی شده به لحاظ تئوریک و عملیاتی در هر پژوهشی نسبت به سایر پژوهش‌ها با حداقل تفاوت‌هایی روبرو است که ناشی از توسعه الگوها در پژوهش‌های جدیدتر می‌باشد. فرصت‌های نوپا، سرمایه انسانی و سیاست‌های وزارت علوم از موثرترین مقوله‌های بودند که افراد نمونه بیشترین اشاره را در مصاحبه به آنها داشتند. به جرات می‌توان گفت منابع انسانی مهم‌ترین و حساس‌ترین منبع سازمانی است که می‌تواند هم عامل موفقیت سازمان و هم شکست سازمان گردد. مدیران نمیتوانند انتظار نتایج عالی از کارکنان خود داشته باشند، مگر این که از طریق آموزش مناسب زمینه‌ها و استراتژی‌های ایجاد چنین نتایجی را در کارکنان خود ایجاد نمایند. مدیران همواره درگیر برنامه‌هایی هستند که نتایج و تأثیرات خود را به طور مستقیم و غیرمستقیم بر منابع انسانی می‌گذارند. بنابراین توسعه برنامه‌های کارآفرینی در سازمان‌ها بدون توجه به عامل انسانی و نظام مدیریت منابع انسانی، منجر به شکست خواهد شد. هم چنین سرمایه‌ی انسانی، علاوه بر اینکه به طور مستقیم بر تشخیص فرصت اثر می‌گذارد، به طور غیرمستقیم و با تأثیر بر سرمایه‌ی اجتماعی نیز در تشخیص فرصت موثر است. بنابراین سرمایه انسانی نقش اساسی در کارآفرینی ایفا می‌کند. چون می‌تواند با زیر سیستم‌های کارآمد و مدیران توانمند و یا برعکس، موجب ترغیب و یا تاخیر کارآفرینی شود.

امروزه دانشجویان و دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها نیز دریافته‌اند که آنها وارد محیط‌های کاری متغیر، پویا و پیچیده خواهند شد، عواملی مانند جهانی شدن، رقابت‌ور شدن سریع فناوری، دنیای فرصت‌های کاری را تغییر داده‌اند. امروزه انتظارات کارفرمایان تغییر یافته و آنها نیاز به کارکنانی دارند که رفتارها و گرایش‌های کارآفرینانه از خود نشان دهند. از طرف دیگر، اکثریت مشاغل نوین، در شرکت‌های کوچک و متوسط ایجاد می‌شوند. در نتیجه شرکت‌های امروزی کوچکتر شده و سازمان‌های بزرگتر نیز (با استفاده از فن‌آوری‌های نوین) عموماً افراد کمتری را به کار می‌گیرند. این امر بدین معنا است که دانشجویان و دانش‌آموختگان قرن بیست و یکم امنیت شغلی پایدار و بلند مدت نخواهند داشت. از این رو در حال حاضر، آموزش دانشگاهی به عنوان ابزار کارایی دانش‌آموختگان، به چالش کشیده شده است. از این رو در سال‌های اخیر مشاهده می‌شود که دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها به طور جدی علاقه‌مند به ایجاد کسب و کارهای مستقل برای خودشان هستند. این جریان، تغییرات عمده‌ای در الگوهای اشتغال را نشان می‌دهد. بنابراین داشتن الگوی استراتژیک توسعه شایستگی‌های کارآفرینانه دانشجویان در هر دانشگاهی ضروری است.

هدف دوم: شناسایی روابط بین مولفه‌ها و ابعاد الگوی استراتژیک توسعه‌ی شایستگی‌های کارآفرینی دانشجویان دانشگاه جامع علمی کاربردی.

روابط بین مولفه‌ها و ابعاد الگوی استراتژیک توسعه‌ی شایستگی‌های کارآفرینی دانشجویان دانشگاه جامع علمی کاربردی به صورت الگوی زیر با استفاده از نرم‌افزار مکس کیودا استخراج شد.

هدف سوم: شناسایی میزان انطباق عملکردهای کنونی دانشگاه جامع علمی کاربردی با الگوی استراتژیک طراحی شده برای توسعه‌ی شایستگی‌های کارآفرینی دانشجویان دانشگاه جامع علمی کاربردی.

برای رسیدن به هر برنامه‌ی استراتژیکی بایستی پس از تعیین کمیته تدوین استراتژی، ابتدا به شناخت و تحلیل وضع موجود با اقداماتی نظیر برگزاری جلسات پرداخت و پس از جمع بندی نتایج بیانیه‌ای نهایی و مصوب شود که با توجه به آن نقاط قوت و ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها شناسایی می‌گردد. بنابراین بدون طی مراحل فوق نمی‌توان استراتژی را طراحی و عملیاتی کرد (گودرزی و همکاران، 1397). بنابراین عملکرد کنونی دانشگاه جامع علمی کاربردی استان گیلان تا حدودی بر اساس ابعاد الگوی استراتژیک توسعه‌ی شایستگی‌های کارآفرینی استخراج شده از نرم‌افزار مکس کیودا در پژوهش حاضر می‌باشد. با توجه به نتایج مطالعه حاضر پیشنهاد می‌شود. ابعاد، مولفه‌ها و شاخص‌های احصاء شده از پژوهش حاضر در قالب یک دفترچه در اختیار روسای گروه و دانشکده‌ها قرار گیرد تا حرکت خود را از برنامه روزی به برنامه ریزی تبیین کنند. کمیته‌ای تحت عنوان کیفی‌سازی مراکز دانشگاه جامع علمی کاربردی در هر گروه آموزشی تأسیس و ابعاد، مولفه‌ها و شاخص‌های مذکور هر شش ماه یکبار مورد پالایش قرار گیرد و به روز گردد. پیشنهاد می‌شود که در قالب یک پایگاه اطلاعاتی از شاخص‌های عملکردی دانشکده‌ها و آموزشکده‌ها، روسای دانشگاه‌ها، روسای دانشکده‌ها و رئیس دانشگاه به مبنای نظری کارآفرینی دانشگاهی توجیح شوند. با طراحی رویکردهای مشارکتی و با مشارکت کارآفرینان به ویژه کارآفرینان دانشگاهی و دانشجویان فرایند آموزش و یادگیری کارآفرینانه را توسعه دهند. پیشنهاد می‌شود مقررات لازم در دانشگاه جامع علمی کاربردی در بخش حمایت از دانشجویان و دانشمندان و دانشمندان و اساتید تعریف و مدون شود. مطلوب است مدیران ارشد دانشگاه جامع علمی کاربردی از طرح‌های لازم برای توسعه فرهنگ نوآوری و تقویت فرهنگ کارآفرینانه استفاده نمایند. لازم است دوره‌ها و برنامه‌های آموزشی مناسب توانمندسازی کادر آموزشی (اعضا هیات علمی و مدرسین) طراحی و اجرا گردد. نظام پژوهشی دانشگاه جامع علمی کاربردی بر مبنای اولویت‌ها و نیازهای جامعه و صنعت طراحی و تعریف شود. در این راستا هدایت

پژوهش‌های دانشجویی متناسب با نیازهای جامعه و صنعت و متقاضیان خدمت مهم است. متناسب با ساختار دانش و نیازهای جامعه و ویژگی‌های صنعتی و اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی محیط دانشگاهی دوره‌های میان رشته‌ای طراحی و اجرا گردد.

منابع

- حاجی کریمی، بابک. (1389). نظریه آشوب و کاربرد آن در تصمیم‌گیری‌های سازمانی، علوم رفتاری، دوره 2، شماره 3
- هادی‌زاده مقدم، امیر؛ رامین‌مهر، حسین؛ حسینی، سعید. (1388). بررسی ارتباط هوش هیجانی با گرایش کارآفرینانه مطالعه موردی: سازمان‌های وابسته به شرکت نفت. توسعه کارآفرینی، سال دوم، شماره چهارم، صص 162-139.
- کمری، حبیب؛ نوریان، محمد؛ سلیمانی، نادر؛ مسعودی ندوشن، عصمت. (1397). طراحی مدل تفکر استراتژیک مدیران دانشگاه جامع علمی کاربردی. فصلنامه پژوهشی تحقیقات آموزشی، مقاله 19، دوره 9، شماره 35.
- بیگ زاد، جعفر؛ رحیم پور مقدم، کریم. (1388). بررسی عوامل موثر بر توسعه کارآفرینی دانشگاه جامع علمی - کاربردی؛ شماره 109 (18 صفحه - از 16 تا 33).
- قلندری، ارسطو؛ پاک طینت، اقبال؛ ایمانی، اسماعیل. (۱۳۹۲). آموزش مهارت‌های کارآفرینی، همایش ملی دانشگاه کارآفرین (صنعت دانش محور)، بابل‌سر، دانشگاه مازندران.
- طالبی، ک. و زارع یکتا، م. (1387). آموزش کارآفرینی و نقش آن در ایجاد و توسعه تعاونی‌ها. ماهنامه‌ی تعاون، شماره 195، ص 82.
- فیض، مهدی، بهادری نژاد، مهدی. (1389). الگوی شایستگی‌حرفه‌ای دانش‌آموختگان دانشکده‌های مهندسی نظام آموزش عالی ایران (مورد پژوهی: دانش‌آموختگان دانشگاه صنعتی شریف). فصلنامه آموزش مهندسی ایران، 12(46)، 68-37. doi: 10.22047/ijee.2010.673
- صالحی عمران ابراهیم، رحمانی قهدریجانی الهه. بررسی شایستگی‌های کانونی در برنامه‌های آموزش‌های فنی و حرفه‌ای مروری بر مباحث نظری و تجربیات کشورها. مهارت آموزی. 1391-7(1):1-31.
- تجری، صالحی عمران، ابراهیم، مهرعلی زاده، یداله، علیزاده ثانی، & محسن. (2019). طراحی الگوی به منظور بازسازی سیستم دانشگاهی در علوم تربیتی، با تاکید بر رویکرد اشتغال زایی. مشاوره شغلی و سازمانی، 11(41)، 78-45.
- ذاکرسالحي، غ. و ذاکرسالحي، ا. (1389). بررسی دیدگاه مدیران مراکز علمی کشور در زمینه استقلال دانشگاهی در ایران. آموزش عالی ایران، 3(1) (پیاپی 9)، 59-33.
- یمنی، محمد. (1388). برنامه ریزی توسعه دانشگاهی؛ حوزهای میان رشته‌ای. فصلنامه مطالعات میان رشته‌ای در علوم انسانی، 2، صص 1 - 24.
- ثمری، عیسی، رسول زاده، بهزاد. (1388). مقایسه تاثیر استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و روش سنتی، بر میزان پیشرفت تحصیلی، یادگیری خودتنظیمی و انگیزه تحصیلی دانشجویان دانشگاه پیام نور. نامه آموزش عالی. 2(5)، 83-93.
- ال. ایکاف، راسل. (1384). بازآفرینی سازمان: طرحی برای سازمانهای سده بیست و یکم. ترجمه تقی ناصر شریعتی، اسماعیل مردانی گیوی و سیاوش مریدی. تهران: انتشارات سازمان مدیریت صنعتی.

فراستخواه، مقصود، (1388) سرگذشت و سوانح دانشگاه در ایران : بررسی تاریخی آموزش عالی و تحولات اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی موثر بر آن / مولف مقصود فراستخواه. تهران: رسا.

- Al-Zu'bi, H. A. (2016). Strategic Thinking Competencies and their Impact on Strategic Flexibility. *Journal of Current Research in Science*, 4(1), 35.
- Arayesh, M. B., Golmohammadi, E., Nekooeezadeh, M., & Mansouri, A. (2017). The effects of organizational culture on the development of strategic thinking at the organizational level. *International Journal of Organizational Leadership*, 6(2)261.
- Kochadai, M. (2012). "Entrepreneurial Competency: a study with reference to socially and economically backward communities in Chennai City". Available at: <http://shodhganga.inflibnet.ac.in/jspui/handle/10603/5303>.
- Hj, B., Rahim, A., & Usman, M. (2016). "The Effectiveness of the Entrepreneurship Education Program in Upgrading Entrepreneurial Skills among Public University Students." *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 224(August 2015): 117–123.
- Bird, B. (1995). *Toward a Theory of Entrepreneurial Competency*. *Advances in Entrepreneurship, Firm Emergence, and Growth*, Vol.2, pp. 51-72.
- Sethi J., & Saxena, A. (2008). "Entrepreneurial Competencies, Motivation, Performance and Rewards". Available at: http://www.oneplanetventures.org/yproject/downloads/resources/Entrepreneurial_Competencies.pdf.